

FIȘA DISCIPLINEI**Studiul desenului IV (CO+LPO)**

Anul universitar 2026-2027

1. Date despre program

1.1. Instituția de învățământ superior	Universitatea Babeș-Bolyai din Cluj Napoca
1.2. Facultatea	de Teologie Ortodoxă
1.3. Departamentul	de Teologie Ortodoxă
1.4. Domeniul de studii	Arte Vizuale
1.5. Ciclul de studii	Licență
1.6. Programul de studii / Calificarea	Artă sacră
1.7. Forma de învățământ	Învățământ cu frecvență

2. Date despre disciplină

2.1. Denumirea disciplinei		Studiul desenului IV (CO+LPO)				Codul disciplinei		OLR3046
2.2. Titularul activităților de curs					Conf.univ.dr. Claudia Cosmina Trif			
2.3. Titularul activităților de seminar					Asist.asoc.dr. Gabriel Ștefan Solomon			
2.4. Anul de studiu	3	2.5. Semestrul	2	2.6. Tipul de evaluare	VP	2.7. Regimul disciplinei	DS	

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1. Număr de ore pe săptămână	3	din care: 3.2. curs	2	3.3. seminar/ laborator/ proiect	2
3.4. Total ore din planul de învățământ	48	din care: 3.5. curs	24	3.6 seminar/laborator	24
Distribuția fondului de timp pentru studiul individual (SI) și activități de autoinstruire (AI)					ore
3.5.1. Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe (AI)					7
3.5.2. Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					21
3.5.3. Pregătire seminare/ laboratoare/ proiecte, teme, referate, portofolii și eseuri					43
3.5.4. Tutoriat (consiliere profesională)					2
3.5.5. Examinări					2
3.5.6. Alte activități					2
3.7. Total ore studiu individual (SI) și activități de autoinstruire (AI)					77
3.8. Total ore pe semestru					125
3.9. Numărul de credite					5

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1. de curriculum	
4.2. de competențe	

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1. de desfășurare a cursului	
5.2. de desfășurare a seminarului/ laboratorului	

6. Competențele specifice acumulate¹

¹ Se poate opta pentru competențe sau pentru rezultatele învățării, respectiv pentru ambele. În cazul în care se alege o singură variantă, se va șterge tabelul aferent celeilalte opțiuni, iar opțiunea păstrată va fi numerotată cu 6.

Competențe profesionale/esențiale	- Proiectarea și realizarea cadrului general specific de documentare, informare, cercetare teologică și artistică plastică: culegerea, prelucrarea și analiza datelor care se vor regăsi în aplicarea practică, proces al realizării operei de artă plastică eclesială și conservării - restaurării acesteia - Identificarea, analiza, explicarea, implementarea și reprezentarea iconografică a subiectelor teologice și a elementelor de limbaj plastic (grafic și cromatic) folosite în elaborarea artefactelor și a imaginii vizuale - Soluționarea problemelor de ambientare a spațiilor plastice (abordarea compozițională, identificarea modalității de redare a subiectelor picturale în spațiile eclesiale sau civile); identificarea, analiza și descrierea factorilor ce acționează în timp asupra stării de conservare a obiectelor de artă din patrimoniul eclesial - Propunerea și soluționarea tuturor problemelor tehnice și tehnologice de transpunere a subiectului teoretic în spațiu plastic (asimilarea tehnicilor artistice tradiționale) - Investigarea asistată de laboratoare specializate a stării de conservare și diagnoza problemelor ce conduc la degradarea obiectelor de artă; stabilirea unor tratamente adecvate, soluționarea tuturor problemelor tehnice, metodologice și tehnologice de conservare - restaurare (implementarea și asimilarea tehnicilor specifice) în vederea salvării, conservării și restaurării acestora - Consiliere profesională și de integrare socială
Competențe transversale	- Aplicarea adecvată a principiilor, normelor și valorilor eticii profesionale definitorii pentru munca în sfera producerii operei de artă - Aplicarea eficientă a tehnicilor de relaționare în grup, asumarea rolurilor specifice în desfășurarea activităților artistice, în echipă - Identificarea și aplicarea eficientă a metodelor și tehnicilor adecvate de învățare continuă în domeniul artistic și al protejării patrimoniului, conștientizarea motivațiilor extrinseci și intrinseci ale învățării continue

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	Dezvoltarea capacității de reprezentare artistică a formelor naturale și figurilor umane în context iconografic, prin studierea structurilor vegetale, minerale și arhitecturale, precum și prin aplicarea principiilor canonice ale figurii umane în iconografia greacă, rusă și românească, cu integrarea perspectivelor specifice artei bizantine (perspectiva inversă) în realizarea compozițiilor complexe.
7.2 Obiectivele specifice	- Analizarea și transpunerea în iconografie a formelor naturale (vegetale, minerale, elemente de peisaj) prin utilizarea tehnicilor specifice desenului iconografic. - Aplicarea măsurilor și proporțiilor canonice ale figurii umane în diferite tradiții iconografice (greacă, rusă, românească). - Exersarea construcției figurii umane în cadrul compozițiilor de icoană, cu respectarea principiilor stilistice specifice fiecărei școli (macedoneană, cretană, rusă, românească). - Integrarea perspectivei inverse în realizarea compozițiilor iconografice complexe, precum scena Botezului sau Nașterea Domnului.

8. Conținuturi

8.1 Curs	Metode de predare	Observații
1. Forme naturale. Studii efectuate după structuri vegetale și minerale transpuse în iconografie	Expunerea, vizualizarea și exemplificarea	2 ore fizice
2. Forme naturale. Studii efectuate după elemente de peisaj transpuse în iconografie	Expunerea, vizualizarea și exemplificarea	2 ore fizice
3. Măsurile figurii umane în iconografie	Expunerea, vizualizarea și exemplificarea	2 ore fizice

4. Măsurile figurii umane în iconografie greacă	Expunerea, vizualizarea și exemplificarea	2 ore fizice
5. Măsurile figurii umane în iconografia rusă	Expunerea, vizualizarea și exemplificarea	4 ore fizice
6. Măsurile figurii umane în iconografia românească	Expunerea, vizualizarea și exemplificarea	4 ore fizice
7. Construcția figurii umane în cadrul compoziției de icoană	Expunerea, vizualizarea și exemplificarea	4 ore fizice
8. Perspectiva inversă în reprezentarea spațiului iconic	Expunerea, vizualizarea și exemplificarea	4 ore fizice
8.2 Seminar / laborator	Metode de predare	Observații
1. Studii după structuri vegetale	Lucrări practice	2 ore fizice
2. Studiu după elemente de arhitectură	Lucrări practice	2 ore fizice
3. Studiu după elemente de arhitectură specifice ariei bizantine	Lucrări practice	2 ore fizice
4. Studiu figură întreagă. Școala macedoneană.	Lucrări practice	4 ore fizice
5. Studiu figură întreagă. Școala cretană.	Lucrări practice	4 ore fizice
6. Studiu figură întreagă. Școala rusă.	Lucrări practice	2 ore fizice
7. Studiu figură întreagă. Școala românească.	Lucrări practice	4 ore fizice
8. Studiul construcției unei compoziții cu mai multe personaje: scena Botezului, Nașterea Domnului, etc.	Lucrări practice	4 ore fizice
Bibliografie generală: curs și seminar 1. Gheorghe Ghițescu, Antropologie artistică, vol. I, II, Ed. Meridiane, București, 1962; 2. Monahia Iuliana, Truda Iconarului, Ed. Sophia, București, 2004; 3. Dionisie din Furna, <i>Erminia picturii bizantine</i> , Ed. Sophia, București, 2000; 4. R. B. Hall, Drawing lessons from Great Masters, Ed. Watson, 1989; 5. Arnheim Rudolf, Arta și percepția vizuală, Ed. Meridiane, București, 1979; 6. Marc Havel, Tehnica tabloului, Ed. Meridiane, București, 1980; 7. I. D. Ștefănescu, Iconografia artei bizantine și a picturii medievale românești, Ed. Meridiane, București, 1973; 8. Henry Focillon, Viața formelor, Ed. Meridiane, București, 1977; 9. GUSEV N., DUNAEV M., KARELIN R., <i>Îndrumar iconografic</i> , Ed. Sophia, București, 2007.		

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

- Studiile de caz și lucrările practice se efectuează conform principiilor elaborării de lucrări de artă și rigorilor iconografiei ortodoxe.

10. Evaluare

Pentru a putea participa la evaluarea finală, studentul trebuie să îndeplinească cerințele de prezență la activitățile didactice, conform proporției stabilite de Consiliul Facultății.

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 Metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs	Evaluarea va reflecta calitatea artistică, originalitatea, corectitudinea tehnică și respectarea canoanelor în lucrările expuse.	Evaluare în cadrul unei expoziții semestriale sau al unui eveniment organizat special.	50%
	Evaluarea va verifica aplicarea corectă a cunoștințelor tehnice și a principiilor iconografice în	Probă practică de examen cu durată de 1 oră	20%

	cadrul unei lucrări practice.		
10.5 Seminar/laborator	Evaluarea va lua în considerare implicarea constantă, progresul tehnic și artistic, precum și respectarea cerințelor metodologice.	Evaluare cumulativă pe parcursul semestrului, incluzând prezența, participarea activă, temele realizate și progresul artistic.	30%
10.6 Standard minim de performanță			
Pentru promovarea examenului, studentul trebuie să îndeplinească următoarele criterii minimale: • Panotare: Prezentarea în cadrul panotării a cel puțin unei lucrări reprezentative care să îndeplinească cerințele tehnice și artistice stabilite. • Examen final: Obținerea unei note de minimum 5 (cinci) la proba practică. • Activitate continuă: Demonstrarea progresului artistic prin participarea constantă la activitățile practice și îndeplinirea cerințelor stabilite de cadrul didactic			

11. Etichete ODD (Obiective de Dezvoltare Durabilă / Sustainable Development Goals)²

Nu se aplică

Data completării:

20.06.2026

Semnătura titularului de curs

Conf.Univ.Dr. Claudia-Cosmina Trif

Semnătura titularului de seminar

Asist.asoc.dr. Gabriel Solomon

Data avizării în departament:

20.07.2026

Semnătura directorului de departament

